

SARAJEVO

31 -05- 2024

PRIMLJENO:	Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Извјештај са службеног путовања

18. пленарна сједница Парламентарне скупштине Медитерана

Брага – Република Португал, 14 – 16. мај 2024. године

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (ПСБиХ) Небојша Радмановић и чланови Делегације ПСБиХ у Парламентарној скупштини Медитерана (ПСМ) – предсједавајућа Делегације Рејхана Дервишевић и замјеници предсједавајуће Делегације Средоје Новић и Влатко Главаш – учествовали су на 18. пленарној сједници ПСМ-а, која је од 14. до 16. маја одржана у Браги (Република Португал).

Пленарно засједање било је посвећено економским изазовима у региону Медитерана, првенствено инфлацији и препреци за слободну трговину, као и прогнозама великих међународних финансијских институција за економски раст на глобалном и регионалном нивоу.

Парламентарци из земаља чланица ПСМ-а расправљали су и о посљедицама рата у Украјини на глобалну безбедност хране и енергије, ефектима санкција и пријетњи слободној пловидби и трговини у Црвеном мору у вези са текућим сукобом у Гази, као и о питању коришћења вјештачке интелигенције у производним секторима.

Током засједања одржане су и сједнице три стална одбора ПСМ-а – Сталног одбора за политичку и безбедносну сарадњу, Сталног одбора за економску, социјалну и сарадњу у области заштите животне средине и Сталног одбора за дијалог између цивилизација и заштиту људских права.

На сједници Сталног одбора за економску, социјалну и сарадњу у области заштите животне средине предсједавајућа Делегације ПСБиХ у ПСМ-у Рејхана Дервишевић представила је, у својству извјестиоца Одбора, извјештај и приједлог резолуције о

теми: "Од деценије изгубљених прилика до деценије трансформације и сарадње – глобалне економске перспективе 2023/2024. и будућност евромедитеранског и заливског региона".

У обраћању у својству извјестиоца ПСМ-а за економију, предсједавајућа Делегације је поручила како је економска отпорност витално питање за сваку државу чланицу ове међународне мултилатералне организације, те нагласила да би, за осигуравање економске отпорности на изазове данашњице, било потребно ефикасно рјешавати проблем фрагментације глобалне економије, те сарађивати и заједнички усмјеравати економске политике које ће рјешавати постојеће структурне неравнотеже и постићи балансиран и одржив економски раст.

Изражавајући наду да ће усвајање резолуције о овој теми представљати корак у смјеру остваривања раста економије у земљама чланицама ПСМ-а, госпођа Дервишевић је казала да извјештај о економији за 2023/2024. годину анализира актуелне макроекономске изазове, напоре за опоравак након пандемије и глобалне трендове економске политике који ће имати утицај на економску ситуацију у европском и заливском региону. Према ријечима госпође Дервишевић, фрагментација глобалне економије негативно утиче на трговинске и инвестиционе токове, те одвраћа вриједне ресурсе потребне за зелену транзицију, дигиталну трансформацију и ублажавање/прилагођавање на климатске промјене из региона, где су најпотребнији. Оцењујући да подаци указују на то да владајући макроекономски изазови нису повезани с економским циклусом, већ су структуралне природе, госпођа Дервишевић препоручила је реструктуирање политичких инструмената с циљем промовисања уравнотеженог и одрживог економског раста и смањења социјално-економске неједнакости.

Осим тога, рекла је Дервишевић, извјештај садржи и кључне препоруке и намјенске акције за промоцију економске добротите и дугорочног просперитета у регионима ПСМ-а. Казала је да препоруке позивају на структуралне реформе како би се подстакао одрживи економски раст и развој, што укључује јачање глобалног ланца вриједности, трансформацију прехрамбених система и реализацију препорука WestMED-а.

Такође, у извјештају је стављен нагласак и на утицај кризе у Црвеном мору на међународну трговину и економију, као и на смањење нивоа воде у Панамском каналу због климатских промјена.

Током 18. пленарне сједнице ПСМ-а учесницима се обратио и предсједавајући Представничког дома ПСБиХ Небојша Радмановић те истакао значај наставка и убрзања процеса европинтеграција земаља Западног Балкана. У контексту савремених политичких и безбједносних прилика у Европи и свијету, од велике је важности чињеница да постоји усаглашен став свих балканских држава по питању европског пута и заједничке будућности. Радмановић је нагласио да би се пуноправним чланством у Европској унији створиле претпоставке за трајну стабилност, безбједност и додатно унапређење регионалне сарадње држава Западног Балкана под окриљем шире европске заједнице.

Према његовим ријечима, Босна и Херцеговина је одлучна и истрајна на путу ка Европској унији, о чему свједоче резултати који су постигнути током последње двије године. Такође, изразио је наду да ће Босна и Херцеговина имати снажнију подршку релевантних политичких фактора у самој Европској унији како би што прије постала пуноправна чланица.

На крају свог излагања, Радмановић је истакао важност успостављања мира у свијету, те изразио искрену наду да ће у скоријој будућности доћи до деескалације свих ратних сукоба и повратка дијалогу, једином исправном начину рјешавања међусобних несугласица.

Предсједавајући Представничког дома ПСБиХ одржао је и билатералне састанке са високим званичницима Португала, Црне Горе и Краљевине Мароко.

Главна тема разговора са предсједником Парламента Португала Хосе Педром Агујар – Бранком била је политичка ситуација на Западном Балкану. Предсједник Парламента Португала нагласио је да је Босни и Херцеговини мјесто међу пуноправним чланицама Европске уније, те истакао да БиХ на европском путу може рачунати на искрену подршку Португала.

У разговору са предсједником Скупштине Црне Горе Андријом Мандићем главне теме разговора биле су учвршћивање пријатељских односа, као и заједнички европски пут. Предсједавајући Представничког дома ПСБиХ Небојша Радмановић истакао је значај међусобне сарадње, заједничких пројеката, али и заједничког европског пута двије земље.

Предсједник Скупштине Црне Горе истакао је да је Црна Гора предводник у европским интеграцијама, те да очекује скорији улазак у Европску унију. Нагласио је важност јединства земаља Западног Балкана по питању европског пута и интегрисања у заједничко тржиште, као и значај заједничких пројеката који би омогућили бољу повезаност двије земље.

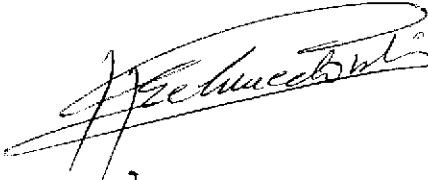
Саговорници су истакли да су заједнички инфраструктурни пројекти од великог значаја, те да је потребно што хитније извршити реконструкцију магистралног пута Плужине – Фоча. На крају су изразили велико задовољство поводом сусрета, те се усагласили да су односи двије земље на високом нивоу.

На састанку са предсједником ПСМ-а и предсједником горњег дома Парламента Краљевине Марока Енамом Мајаром, речено је да се и земље које учествују у раду ПСМ-а суочавају са савременим глобалним изазовима, те да овакви међународни скупови имају изузетно велики значај. Будући да у раду ПСМ-а учествује више од тридесет држава са три континента, овакви догађаји представљају одличну прилику да се размијене различита мишљења и искуства, као и да се граде и додатно јачају везе међу земљама учесницама.

Пленарној сједници Парламентарне скупштине Медитерана, осим предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Небојше Радмановића и чланова Делегације ПСБиХ у Парламентарној скупштини Медитерана (ПАМ) – предсједавајуће Делегације Рејхане Дервишевић, те замјеника предсједавајуће Делегације Средоје Новића и Влатка Главаша, присуствовали су и: шеф Кабинета предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Стражиња Савић, секретар Делегације ПСБиХ у Парламентарној скупштини Медитерана Енида Мехмедовски, из Сектора за међународне односе и протокол Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ Уна Чарцић, те преводиоци у Сектору за међународне односе и протокол Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ Амила Кличић и Дубравка Иштук Павловић.

Извјештај припремила:

Енида Мехмедовски

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома ПСБиХ
- Колегијуму Дома народа ПСБиХ
- Колегијуму Секретаријата ПСБиХ
- Заједничкој комисији за европске интеграције ПСБиХ
- Комисији за спољне послове Представничког дома ПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа ПСБиХ
- Сектору за односе с јавношћу Секретаријата ПСБиХ
- Сектору за међународне односе и протокол Секретаријата ПСБиХ

Копија: Министарство иностраних послова БиХ